

Sanpatrinjano jaunā pārstāve Malina Barjarda

Malina Barjarda, Zviedrijas vadošā sportiste jāšanas sportā, ir piekritusi, ka viņas vārds un tēls tiek izmantots Eiropas jāšanas sporta čempionāta reklāmās. Čempionāts notiks Sanpatrinjano šā gada 21.-24.jūlijā. Viņa jau no paša sākuma ar entuziasmu atbalstīja partnerattiecības ideju starp lielāko Eiropas narkomānu rehabilitācijas centru un ECAD. Čempionāta organizācijas komitejas prezidents Džakomo Mučioli atzīmēja, ka ir apmierināts ar partnerattiecībām: "Šis čempionāts pats par sevi rada unikālu iespēju. Pirmo reizi šāda līmeņa pasākumu būs organizējuši jauni vīrieši un sievietes – rehabilitācijas kopienas locekļi. Viņi ir dzīvs apliecinājums tam, ka atkarību var pārvarēt. Tādas pazīstamas personas kā Malina Barjarda piedalīšanās ir ļoti svarīga, lai mēs varētu izplatīt mūsu redzējumu – Eiropa bez narkotikām."

Malinai ir 30 gadi, viņa ir māmiņa, kas lepojas ar savu divus mēnešus veco dēlu Alvaru. Mājās, Zviedrijā, Malina ir

pazīstama persona, kas nacionālajā televīzijā vada iknedēļas raidījumu par jāšanas sportu. Viņu bieži var redzēt arī viņas sponsora – tirdzniecības tīkla H&M – reklāmas plakātos. Malinai pieder divas svarīgas medaļas: sudraba medaļa pasaules jāšanas sporta komandu ieskaitēs Heresā 2000.gadā un Atēnu Olimpisko spēļu bronzas

medaļa komandu ieskaitēs. Malina no visas sirds atbalsta šā gada čempionāta sociālo un kultūras aspektu. Ar visu savu pārliecības spēku viņa pievienojas antinarkotiskajam vēstījumam, ko čempionāts izplatījis visā pasaulē.

"Domāju, ka tas ir brīnišķīgi, ka čempionāts notiks Sanpatrinjano, gan mums – atlētiem, gan skatītājiem, gan arī rehabilitācijas centra jauniešiem. Jo viņi paši kļūst par svarīga notikuma dalībniekiem un var demonstrēt, ko viņi paši spēj."

Malina nekad nav bijusi vienaldzīga pret sociālajām problēmām, it īpaši tām, kas skar jauniešus, un interesējas par sabiedriskajām organizācijām, kas palīdz risināt jauniešu problēmas. Būdamā pazīstama sportiste, viņa apzinās savu parauga lomu jauniešiem.

Turpinājums 4.lpp.

Gavle bez narkotikām

Narkomānijas profilakse Gavles pilsētā, Zviedrijā

Narkomānijas profilakse Gavlē nozīmē tūlītēju problēmas risinājumu, proti, nepieļaut situācijas, kuras noved strupceļā. Cīņā pret atkarību no narkotiskajām vielām, tai skaitā smēķēšanu, mērķis ir sasniegt simtprocentīgu rezultātu.

Gavle ir Gavleborgas reģiona centrs. Iedzīvotāju skaits ir aptuveni 92 tūkstoši. Gavles pašvaldība piedāvā plašu pakalpojumu spektru, tai skaitā sociālos pakalpojumus. Katrs sociālais darbinieks strādā vairākos virzienos, piemēram, ar atkarīgajiem, viņu ģimenēm, strādā ar pirmatnējās profilakses programmām. Pilsētā labi organizēta dažādu iestāžu un varasorgānu sadarbība, kas vērsta kopīga mērķa sasniegšanai.

Pilsētas veselības aizsardzības pārvalde lielu uzmanību veltī statistikas datu vākšanai, kas savukārt palīdz attīstīt metodes cīņai ar atkarības problēmām. Zviedrijā, tāpat kā citās valstīs, darba kārtības aktuālākais punkts ir cīņa pret smēķēšanu. Tāpēc viens no lielākajiem pārvaldes projektiem ir veltīts smēķēšanas profilaksei.

★ ECAD GRANTS

Svarīga loma cīņā ar narkomāniju un darbā ar pusaudžiem ir organizācijai "BIG". Tās darbība ietver skolu vadītāju apmācību, darbu ar pedagogiem un skolu personālu. Lai attīstītu dažādu ieinteresēto pušu sadarbību, "BIG" savos projektos iesaista policijas, sociālo dienestu, izglītības pārvalžu pārstāvjus, bērnus un jauniešus. Kopīgs visu dalībnieku mērķis ir radīt drošu un labvēlīgu vidi skolā un jauniešu atpūtas vietās.

Turpinājums 3.lpp.

“Narkotiku temats ieguvis augstāku statusu”

2002.gada janvārī Zviedrijas valdība prezentēja Valsts plānu narkoapkaršanā. Dokumentā kārtējo reizi tika apstiprināts, ka Zviedrijas narkopolitikas mērķis arī turpmāk ir sabiedrība bez narkotikām. 2005.gada aprīlī valdība sniedza parlamentam ziņojumu par pasākumiem, kas veikti šā plāna izpildei.

Narkotiku temats ir ieguvis augstāku statusu, tiek veikts lielāks skaits pasākumu cīņai pret narkotikām, narkotiku lietošana jauniešu vidū sāk rukt. Tie ir galvenie esošās narkopolitikas rezultāti, kuri minēti valdības ziņojumā parlamentam š.g. 27.aprīlī. Iepriekšējo ziņojumu sagatavoja speciāli izveidota “narkokomisija” 2001.gadā. Komisija norādīja, ka visos varas līmeņos

attiecībā uz narkojautājumiem valda pasivitāte. Tādējādi šī pasivitāte pēdējo 4 gadu laikā ir pārvarēta. Jaunajā ziņojumā minēts, ka narkojautājumi tiek izskatīti prioritārā kārtībā un galvenais mērķis paliek nemainīgs – sabiedrība bez narkotikām.

Zviedrijas veselības aizsardzības ministrs Morgans Johansons komentējot ziņojumu teica, ka pasākumi cīņai pret narkotikām vietējā un reģionālā līmenī ir izrādījušies sekmīgi. Pašvaldības ir izvērsušas savu darbu cīņai pret narkotikām, lielākā daļa no tām ir pieņēmušas darba plānus cīņai pret narkotikām. Jauniešu skaits, kuri eksperimentē ar narkotikām, pēdējo triju gadu laikā ir samazinājies, “tādējādi valsts dodas pareizā virzienā,” atzīmēja ministrs. Laikā no 2002. līdz 2005.gadam 360 miljoni

Zviedrijas kronu (38,5 miljoni euru) tika izlietoti pasākumiem, kurus paredzēja valdības darba plāns. Vēl 800 miljoni kronu tika veltīti narkoatkarības ārstēšanas jomai. Ziņojumā atzīmēts, ja šai jomai jāvelta īpaša uzmanība. “Smago” narkomānu skaits atkal ir sācis pieaugt, bet cilvēki mazāk dodas ārstēties. Narkomānu mirstība ir pieaugusi un sasniedz 400 cilvēkus gadā. Pat, ja jauniešu attieksmes un uzvedības pētījums attiecībā uz narkotikām, norāda, ka eksperimentēšana ar narkotikām samazinās, tomēr pamats bažām saglabājas. Narkotiku piedāvājums vēl nekad nav bijis tik liels, arī cenas ir būtiski kritušas.

Drugnews/SL

Jauns likumdošanas instruments par

Eiropas Savienība

Jaunas narkotikas Eiropas Savienība var kontrolēt arī tad, ja tās nav iekļautas ANO narkotiku konvenciju sarakstos.

Lēmums attiecas uz vielām, kuras nav iekļautas ANO aizliegto vielu sarakstos, bet kuras ir tikpat bīstamas iedzīvotāju veselībai. Runa ir par 1961.gada Vienotās konvencijas (a) I, II un IV sarakstiem un 1971.gada konvenciju par psihotropajām vielām (sintētiskajām narkotikām).

Eiropas Savienības lēmumā ir minēts, ka “psihoaktīvo vielu attīstības bīstamība liek ES dalībvalstīm reaģēt ātri. Situācijā, kad jaunās psihoaktīvās vielas nav iekļautas visu valstu kriminālajā likumdošanā, var rasties problēmas dalībvalstu tiesībsardzības iestāžu sadarbībā, jo šāda veida noziedzīgie nodarījumi var izrādīties krimināli nesodāmi gan prasības iesniedzēja, gan tās saņēmeja valstī.

*Dokumentu var izlasīt internetā:
www.emcdda.eu.int*

Blērs gatavs pārskatīt lēmumu par kanabis

Neilgi pirms pēdējām vēlēšanām Lielbritānijā, Tonijs Blērs, runājot par narkotikām, lika saprast, ka britu valdības lēmums par kanabis pārkvalificēšanu par “mazāk bīstamu narkotiku”, ir bijis kļūdainais un to vajadzētu pārskatīt. Par to premjerministrs runāja GMTV rīta programmā. Pirms gada kanabis (marihuāna un hašišs) bīstamība tika formulēta kā “pārspīlēta”, kā rezultātā tika pieņemts lēmums par kanabis pārceļšanu no B klases narkotikām uz C klases narkotikām. Proti, kanabis tika klasificēts tāpat kā anaboliskie steroīdi. Acīmredzot šis lēmums drīzumā tiks pārskatīts, un narkotikai tiks piemērota augstāka bīstamības klase.

Tonijs Blērs intervijā teica, ka valdības lēmums bija pamatots, taču viņš uzskata, ka šāda pozīcija “raida maldinošus signālus”. Viņš norādīja, ka pieaug medicīnisko pētījumu bāze, kas liecina par to, ka kanabis ir krietni bīstamāks, nekā līdz šim tika uzskatīts. Iekšlietu ministrs Čārlzs Klarks jau pieprasīja valdības narkopolitikas lietu padomei šo jautājumu izvērtēt no jauna. Kas attiecas uz citām lielākajām britu politiskajām partijām, tad liberālo demokrātu nostāja ir tāda, ka lēmums par narkotiku pārceļšanu mazāk kaitīgo narkotiku klasē bija pareizs, un turpmāk kanabisam jābūt pieejamam “likumīgi un kontrolēti”. Savukārt, konservatori šo lēmumu par pārkvalificēšanu gribētu atcelt.

Socioloģija:

ko zviedri domā par Zviedrijas narkopolitiku

Zviedrijas Veselības aizsardzības un sociālo lietu ministrija veica iedzīvotāju aptauju, nolūkā izpētīt zviedru attieksmi pret narkopolitiku gan kopumā, gan speciālās jomās, piemēram, attiecībā uz profilaksi, muitu, policiju, ārstēšanu un rehabilitāciju. Aptaujas mērķa grupa bija iedzīvotāji vecumā no 16 līdz 75 gadiem.

Pētījuma rezultāti liecina, ka kopumā visi zviedri (vairāk nekā 90 procenti!) uzskata, ka ir svarīgi un “ļoti svarīgi”, lai Zviedrijā ritētu darbs jautājumos, kas skar narkotikas un narkotikas saturošas vielas. Lielākā daļa aptaujāto atzīmēja, ka viņus interesē narkotiku temats. Jautājumā par to, kas, zviedruprāt, jādara, lai atbrīvotu sabiedrību no narkotikām, divas jomas tika atzītas par prioritārām: darbs ar bērniem un jaunatni un darbs starptautiskajā līmenī.

VAIRĀK PĒTĪJUMI!

Noslēgumā tika jautāts par attieksmi pret Zviedrijas īstenoto politiku, kuras devīze ir “sabiedrība bez narkotikām”. Zviedrijas narkopolitiku atbalsta 70% aptaujāto. Atbalsts ir vienāds visās respondentu apakšgrupās.

ECAD ar prieku atzīmē, ka zviedri pārsvarā noraida tolerantu attieksmi pret narkotiku nelikumīgu lietošanu un balso par ierobežojošu narkopolitiku.

Veiksmīga apmaiņa starp Rīgu un Gavleborgu

Andrejs Vilks, Džonijs Gustavsons, Ingrida Neslunda, Anna Auziņa un Inīta Eglīte

Gavleborgas reģions piedalījās ECAD pilsētu apmaiņas programmā.

Šā gada februārī divas sociālās darbinieces no Rīgas – Inīta Eglīte un Anna Auziņa – apmeklēja Gavleborgu. Atbildes vizītē Latvijā ieradās Gavles pašvaldības koordinators narkotiku lietās Džonijs Gustavsons un medmāsa, Soderhamnes rehabilitācijas centra projekta vadītāja Ingrida Neslunda. “Tas bija ļoti interesants brauciens, kura laikā mēs nodibinājām daudz jaunu kontaktu,” teica Ingrida.

Džonijs un Ingrida iepazinās ar Rīgas profilakses centra darbu, vispirms jau darbu

ar jauniešiem. Šā centra personālu veido 35 cilvēki, to vidū sociālie darbinieki, psihologi, ārsti un administrācijas darbinieki. Centra darbinieki vada nodarbības gan grupās, gan rīko individuālas pārrunas ar “riskā zonas” jauniešiem. Darbs rit gan pašā centrā, gan tā nodaļās dažādos pilsētas rajonos un priekšpilsētās. Centrs pūlas nodibināt

kontakts arī ar vecākiem, taču ir grūti atrast cilvēkus, kas vēlētos šajā darbībā iesaistīties.

“Personāls bieži vien sastopas ar vecāku nevēlēšanos piedalīties programmās, jo viņi baidās no varasiestādēm. Dažkārt runa ir par viņiem pašiem, piemēram, par alkohola pārmērīgu lietošanu,” stāsta Džonijs Gustavsons.

Katru gadu centrs organizē programmas un lasa lekcijas skolniekiem un plašai sabiedrībai, tostarp izglītojošas programmas skolu personālam, policistiem un medmāsām.

Centra darbinieki vada motivācijas grupas vienā no Rīgas cietumiem, kā arī sievietēm un jauniešiem.

Džonijs un Ingrida apmeklēja ECAD pārstāvniecību Latvijā un tikās ar tās direktoru Andreju Vilku. Rīgas profilakses centrs un ECAD pārstāvniecība sadarbojas galvenokārt izglītības un profilakses jomā.

Katru gadu viņi kopīgi organizē 4 seminārus par dažādiem tematiem. Pagājušajā gadā viņi organizēja arī semināru Saeimas deputātiem, kuri narkopolitikas jautājumos pārstāv Latviju Eiroparlamentā.

Apmaiņas programmā bija iekļauts arī Latvijas lielākās narkoatkarīgo un alkoholatkarīgo ārstniecības iestādes apmeklējums. Alkoholisms Latvijā ir nopietna problēma. Attiecībā uz citām narkotikām jāatzīmē, ka heroīna nelikumīga lietošana pēdējā gada laikā ir samazinājusies, toties amfetamīna un kanabis lietošana ir pieaugusi. Ārstniecības iestādē ir daudz pacientu, kas vienlaikus lietojuši heroīnu un amfetamīnu (abas narkotikas “netiros” maisījumos).

“Rīgā mūs uzņēma ļoti labi, mēs iepazīnāmies ar darbu dažādos pilsētas rajonos. Tas varētu būt labs sākums turpmākai sadarbībai. Un viens no pirmajiem pasākumiem ir tas, ka sociālā darbinieka Viestura Trofimova vizītes laikā Džonijam izdevās mūsu tulkam organizēt vasaras praksi Gavlē.”

Džonijs Gustavsons un Ingrida Neslunda

Gavle bez narkotikām

Turpinājums no 1.lpp.

Liela uzmanību tiek veltīta ģimenei. Vecāki aktīvi tiek iesaistīti narkomānijas profilakses darbā. Pilsētā ir organizācijas, kurās apvienojušies vecāki, kuru bērni nokļuvuši narkotiku atkarībā. Bērniem no narkomānu ģimenēm ir izveidots centrs “Vārtiņi” (*Grinden*). Šajā centrā bērni ne tikai pavada brīvo laiku, bet var arī saņemt psiholoģisku palīdzību, kā arī palīdzību sociālo prasmju attīstībai. Ar atkarības ārstēšanu un rehabilitāciju nodarbojas Soderhamnes centrs netālu no Gavles pilsētas. Pēc detoksikācijas pacientam tiek piedāvātas nodarbības grupā pēc 12 soļu programmas metodikas. Tiem, kas atbraukuši no citām pilsētām, ārstēšanās laikā pēc detoksikācijas ir iespēja palikt un dzīvot komūnā, kas pozitīvi ietekmē turpmāko izveseļošanos.

Nobeigumā uzsversim, ka Gavles pilsēta ir sasniegusi labus rezultātus: ilggadīgi novērojumi liecina, ka ļoti augsts procents atkarīgo (aptuveni 60%) neatsāk narkotiku lietošanu. Šādus rezultātus izdevies sasniegt arī pateicoties tam, ka narkomānijas problēma netiek novelta tikai uz sociālo dienestu pleciem, tā iekļauta aktuālo politisko jautājumu lokā.

Inīta Eglīte, Anna Auziņa

Mijiedarbība – mūsu pilsēta bez narkotikām

ECAD seminārs Veļikijnogorodas Administrācijā (27.aprīlī) bija veltīts galvenokārt jaunu starptautisko projektu prezentācijai, kuri šajā pilsētā uzsākti 2005.gadā. Pirmatnējās profilakses projektu “Smart” (Zviedrijas modelis) prezentēja tā koordinators Malins Berglunds. Zviedrijā šajā projektā tagad ir iesaistījušies vairāk nekā 30 tūkstoši pusaudžu.

Projekta pamatideja ir tā, ka vieglāk vadāma ir 7–9 gadus vecu bērnu uzvedība (tas ir vecums, kad sāk izpausties uzvedības negatīvie modeļi), slēdzot ar viņiem kontraktu un veicinot viņu pozitīvo uzvedību, un grūtāk maināma ir bērnu un pusaudžu uzvedība, kad viņi jau nostājušies uz “sabiedrisko normu pārkāpšanas ceļu”. Krievijā šis projekts tiks īstenots triju gadu laikā. Par tā dalībniekiem kļūs 10–16 gadus veci Novgorodas skolnieki un viņu vecāki. Sīkāku informāciju var atrast interneta mājaslapā www.ecad.ru sadaļā “Veļikijnogoroda – ECAD pilsēta”.

Sanpatrinjano jaunā pārstāve Malina Barjarda

Turpinājums no 2.lpp.

Malina Barjarda, Tomas Hallbergs ECAD

Malina saprot, ka sportistiem jākļūst par uzvedības piemēru ne tikai spēles laukumā, bet arī ārpus tā.

“Ja esi kļuvis par augstas klases sportistu, tad vienlaikus kļūsti arī par paraugu. Tā nav gadījuma izvēle, un to nevar atņemt. Tu esi atdarīšanas paraugs un tev par to ir jāpriecājas. Dzīves jēga, protams, nav uzvarēt sacensībās, lai gan man patīk uzvarēt. Es esmu paraugs jāšanas sportā un labi kopju savus zirgus, taču sportists ir paraugs jebkurā situācijā. Vienkārši jāseko, lai darbs vienmēr būtu labi izpildīts.”

Tāpēc arī Malina piekrita pozēt reklāmas plakātiem un sniedza interviju savā femā

Norčepingā – nelielā Zviedrijas pilsētiņā, kur viņa gatavojas čempionātam, lai palīdzētu projektam, kuru Sanpatrinjano organizē ņemot vērā šās vasaras sacensības – sadarbību starp ECAD un Sanpatrinjano. Projekta mērķis ir izplatīt solidaritātes idejas visā Eiropā, un, iesaistot rehabilitācijas centra locekļus, demonstrēt iespēju pārvarēt atkarību.

Malina atklāti pauž savas bažas par šo nopietno sociālo problēmu.

“Tas narkotiku daudzums, kāds šodien ir pieejams Eiropā, tas ir šausmīgs lielums. It īpaši, jauniešiem. Narkotikas var dabūt visur. Tur kaut kas tiešām jādara, no tā ir jāatbrīvojas.”

Viss liecina par to, ka vadošā Zviedrijas jāšanas sportiste ir ļoti apmierināta, ka jāšanas sporta čempionāts var būt noderīgs arī sociālajā līmenī. Jāpatur prātā arī tas, ka zirgi un sports viņas dzīvei piešķir jēgu. Vārdu sakot, tas ir brīnišķīgs līdzeklis, kas var pasargāt no sociālās marginalizācijas.

Intervija ar Malinu Barjardi un fotogrāfijas ir publicētas interneta mājaslapā: www.sanpatrignano2005.org

San Patrignano Press Office
Tālrunis: 0541 362111

e-mail: pressoffice@sanpatrignano.org

Tadžikistāna ievēlēta par SNKK locekli

Tadžikistānas Ārlietu ministrija paziņoja ziņu aģentūrai РИА Новости, ka valsts ar lielu balsu pārsvaru ir ievēlēta par Starptautiskās narkotiku kontroles komitejas (UNODC) locekli. Ievēlēšana notika ANO Ekonomikas un sociālās padomes (ECOSOC) plenārsēdē 29.aprīlī.

“Tā ir pirmā veiksmīgā Tadžikistānas ievēlēšana oficiālā ANO institūcijā kopš valsts ir iestājusies šajā prestižajā starptautiskajā organizācijā. Šie panākumi starptautiskajā arēnā mūsu valstij sniegs lielas ilgstošas iespējas,” uzsvēra Tadžikistānas ārlietu ministrs. Ievēlēšana SNKK veicinās Tadžikistānas lielāku iesaistīšanos pasaules apritē un uzlabos valsts starptautisko statusu. Tūkstoš kilometrus garā robeža starp Tadžikistānu un Afganistānu, kas atrodas grūti pieejamos kalnu rajonos, ir galvenais narkotiku kontrabandas ceļš uz Centrālāziju, Krieviju un Rietumeiropu.

★ ECAD JAUNUMI

Dārgie lasītāji,

Līdz 2006.gada vidum es aizeju bērna kopšanas atvaļinājumā un šajā laika posmā mani aizvietoja Janīna Romanova. Sakarā ar manu atvaļinājumu arī rubrika *He Said, She Said* “dodas ieelpot svaigu gaisu”!

Lana Radionova, redaktore

★ HE SAID SHE SAID

“Getting there”

He said – Ouch!

She said – Take a breath and keep going!

Pēdējā pusgadsimta laikā Eiropas sabiedrība eksperimentēja un novērtēja gan ierobežojošas, gan liberālas attieksmes pret nelikumīgām narkotikām un narkomāniju rezultātus. Mūsu pārdomās par to mēs nonākam pie narkotiku lietošanas noraidījuma. Mūsu **dzīvojamo rajonu labkājībai.**

ECAD is Europe's leading organisation promoting a drug free Europe and representing millions of European citizens. Drug dealing and drug abuse cause enormous problems in Europe. Nations and their citizens are affected by the consequences of drug abuse. ECAD member cities work to develop initiatives and efforts against drug abuse supporting the United Nations Conventions which oppose legalisation and promote policies to eradicate drug abuse worldwide. Has your city joined ECAD?

European Cities Against Drugs
ECAD, Stadshuset

105 35 Stockholm, Sweden

Tel. +46-8-5082 93 62 Fax +46-8-5082 94 66

e-mail: ecad@ecad.net www.ecad.net

ECAD Regional office in Russia www.ecad.ru
zazulin@ecad.ru Phone +7-812-328 96 65

ECAD Regional office in Latvia
vilnis.kipens@kurzeme.rcc.lv

Phone +371-7037330 Fax +371-7037331